

Obsah

Úvod		1
1. Prosociální chování		2
1.1	Vymezení pojmu prosociálnost	2
1.2	Prosociální chování ve školním prostředí	3
1.3	RVP PV jako prostor a výzva k prosociálním činnostem	5
1.4	Rámcové cíle jako výzva k prosociálnímu vzdělávání	7
2. Naplňování potřeb dítěte v praxi mateřské školy		10
2.1	Fyziologické potřeby	12
2.2	Potřeba bezpečí, jistoty a řádu	16
2.3	Potřeba lásky a sounáležitosti	20
2.4	Potřeba úcty a uznání	27
2.5	Potřeba sebeaktualizace a sebeuskutečnění	31
3. Klíčové kompetence v kontextu prosociální vybavenosti dítěte		32
3.1	Kompetence k učení	33
3.2	Kompetence k řešení problémů	37
3.3	Komunikativní kompetence	43
3.4	Sociální a personální kompetence	48
3.5	Činnostní a občanské kompetence	54
4. Prostor pro prosociální činnosti v mateřské škole		62
4.1	Volná hra	65
4.2	Řízená činnost	67
4.3	Stravování	69
4.4	Odpočinek a hygiena	71
4.5	Pobyt venku	72
4.6	Rituály	74
4.7	Cvičení	76
4.8	Kroužky a „nadstandardní činnosti“	78
4.9	Nepravidelné činnosti	79
5. Hry jako prostor pro prosociální učení		81
5.1	Hry založené na motivaci závatř (princip ilinx)	81
5.2	Hry založené na motivaci proměnou a nápodobou (princip mimikry)	81
5.3	Hry založené na motivaci náhodou (princip alea)	82
5.4	Hry založené na motivaci zápasem či soutěží (princip agón)	83
5.5	Ukázky her	84

6.	Jak se vyznat v emocích	87
6.1	Poznáváme své emoce	87
6.2	Učíme se poznávat emoce druhých lidí	88
6.3	Učíme se ovládat své emoce	90
6.4	Učíme se řešit konflikty	90
6.5	Mít kamarády	91
7.	Prosociální hry	93
7.1	Poznáváme emoce	93
7.2	Poznáváme kamarády	105
7.3	Učíme se spolupracovat	116
7.4	Poznáváme morální hodnoty	118
7.5	Učíme se rozumět situacím	121
	Závěr	131
	Literatura	132